

# TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,  
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.  
Nyílt-tér sora 1 korona.

## Vizvezetékünk

Ügye megindult. — Tapolcza nagyközség előljárósága megkereste dr. Darányi Ignác kerületünk országgyűlési képviselőjét, informatiót kérve, hogy mily kedvezményt, illetőleg állami támogatást nyerne a község, ha ezen fontos közegészségügyi, köztisztasági intézményt létesítené. Ő Nagyméltósága, mint mindenkor, úgy most is a legnagyobb előzékenységgel járt el a község kérelmére ezen ügyben, és csakhamar értesítette a községet, hogy az előmunkálók ügyében forduljon a község a belügyminiszterium műszaki osztályához, ahonnan a község kérelmére szakértőt küldenek ki, aki a helyszíni tanulmányozás után a költségvetést és tervet díjtalanul elkészíti. Hálás köszönettel vesszük Ő Nagyméltóságának községünk ezen igen fontos és szükségességét oly sokszor hangoztatott intézménye iránt tanúsított szíves közbenjárását és érdeklődését.

Úgy tudjuk, hogy Tapolcza nagyközség előljárósága, kerületünk országgyűlési képviselőjének információja alapján meg is kereste már a belügyminiszteriumot szakértő kiküldetése iránt, aki majd itt a helyszínen fogja a dolgot tanulmányozni és annak alapján a tervet és költségvetést elkészíteni.

A háboru, a jelekből ítélve a vége

felé közeledik. A béke áldást hozó napjával megkezdődik az egész vonalon a haladás munkája. Az elmúlt három hosszú esztendő alatt ugyanis sok szép eszme, hasznos terv, szenvedett késedelmet, vagy talán hosszú időkre el is maradt.

Régi tervünk a tapolczai vízvezeték is, amely akkor került és kerül felszínre, midőn annak szükségességét járványok vagy más köztisztasági, közbiztonsági esetek időszerűvé tették.

Időszerű most is, nemcsak azért mert nemrégiben tifusz esetek fordultak elő, amely az ivóvíz fertőzésétől járványoszerű volt, — hanem időszerű azért is, mert a háború közvetlen befejezése után bizonyára jutányosabban szerezhetjük be a vízvezetékhez szükséges csöveket és más anyagot.

A kiküldendő műszaki mérnökök a leghivatottabb elbírálói lesznek, hogy Tapolczán az adott körülmények között, honnan vagy mily uton nyerhetünk egészséges, tiszta ivóvizet.

Általában két terv merült fel. Egyik szerint a vizet a Szt.-György hegy forrásaiból nyernék. Azonban ezt a tervet csakhamar el kellett ejteni, mert a nevezett hegy két forrása sem szolgáltatna annyi vizet, amennyire a városnak szüksége volna.

Fölmerült tehát a másik terv, amelynél a vízszerezés a városban létesítendő ártézi kútból történék. Erről két tervünk is van még a háboru előtti idő-

ből. Egyiket Keszler Aladár, a másikat Stephaneck József készítette. Mindkét tervben csekély eltéréssel a vízszerezés a vágóhid mellett furandó ártézi kútból történék és nyomatkék föl a szegényház mellett építendő viztartályba, a honnan már saját nyomása folytán futna szét a viz a város különböző részeibe.

A kiküldendő szakértő talán e tervek alapján is kiinduló pontot találna a vízvezeték további munkálataihoz. Természetes, hogy illő tiszteletdíj mellett átengednék az eddigi tervezők is munkálataikat.

Bizonyára kellő tanáccsal, utbagazítással, esetleg kedvezményes áru anyagbeszerzési módokkal is ellátja szakértő a községet.

A kivitel pénzügyi oldaláról már megemlékeztünk, s hisszük, hogy Tapolcza kulturális célra mindig áldozatkész közönsége ez alkalomra is meghozza azt az áldozatot, amelyet ily fontos intézmény szükségessége megkíván. Nagy lépés volna ennek a tervnek kivitele nemcsak egészségügyi, hanem köztisztasági szempontból is, amire Tapolczán bizony nagyon gyakran nyílt eddig panasz.

Az ügy tehát megindult s most rajtunk a sor, hogy a terv keresztülvitele halasztást ne szenvedjen. Szükségesebb intézmény ez bármelyik eddig is létesített intézményünknel.

## Szivárvány.

Emberek, szép mesét írok most én tinéktek, hogy örömet szereztek a sziveteknek. Hiszen csak azért vagyunk a világon, higgyétek el, hogy örömet okozunk egymásnak. Mesét írok néktek a boldogságról, hiszen csak azért vagyunk a világon, hogy boldogok legyünk.

Ne nevésetek ki, ha azt mondom, hogy a boldogság olyan, mint a szivárvány. Van azért az, ha nincsen is; ha senki sem fogta még hétszínű szalagját a kezében. Van azért az, majd elmesélem tinéktek. Igen, igen, én már láttam a szivárványt közelről, már láttam, hol kezdődik a szivárvány. Halgassátok csak. Déli óra volt, nagy napsugaras dél, de az ég sarka fekete felhőkkel teli, egészen fekete, félelmes felhőkkel, de csak a fejem fölött. Onnan kezdve szürkén és fehéren. Odébb, a zöld hegyhát fölött, már vékony pókhalós rongyokká szakadoztak s az ég másik feléről, ragyogó kék selyem táblájáról sült a nap szikrazó sütéssel. A folyó partján álltam, köztem és a hegy erdős lába közt a folyó volt és túl a folyón, a hegy lába előtt, a rozsföldek közül kezdődött a szivárvány. Higgyétek el, hogy így volt.

Csak a hidon kellett volna átmennem, száz lépés sem volt, nem volt száz lépés sem s a rozsk kalászából nőtt ki a szivárvány. Nem mentem át a hidon, miért mentem volna át, nem kell megfogni a boldogságot, elég látni, elég tudni, hogy hol kezdődik...

De miért nem figyeltek rám? Ez nem érdekel benneteket? Hát mi érdekel, mondjátok meg, majd arról írok, hogy örömet szereztek a sziveteknek, hiszen csak azért vagyunk a világon, higgyétek el, hogy örömet okozunk egymásnak. Mi az, nem figyeltek ide és vörös a kezetek? Miért vörös a kezetek?

Nem, nem igaz! Ne mondjátok, hiába mondjátok, úgy sem hiszem, hogy vér az a kezeten. Emberek vére van a kezeten. Nem öltetek ti, hiszen ember nem öli meg az embert, aki mind csak azért van a világon, hogy örömet okozzon egymásnak. Nem, ne mondjátok és ti se higgyétek! Ne mondjátok, hogy mindennap; soha ne mondjátok, hogy már eddig is mindig, hogy ezentul is mindörökkön; nem, ne mondjátok azt soha.

Mi az, emberek, mit beszéltek? Hogy győzni kell? Kit akartok legyőzni? És mit akartok attól, akit le akartok győzni? Hogy azt cselekedje, amit óhajtatok? De tudjátok-e ti magatok, hogy mit kell cselekedni? Nem is amazoknak, csak nektek magatoknak? Ki tudhatja? Ki tudhat bármit oly biztosan, hogy azért egy csöpp vért is elcsordíthasson? Mit mondtok, emberek, hogy ellenség? Hát azt is tudjátok, hogy ki az ellenség? Ti már beláttok egymásba? De próbáltatok-e már önmagatokba tekinteni? Láttatok-e már, hogy látni ott sem lehet? Ha akármit mond a másik, az szó csak: mit lehet tudni mi van mögötte? Jaj, emberek, szerettetek-e már? Emlékezzetek csak, mikor akit szerettetek, azt mondta, hogy szeret: milyen pusztaság volt az, mennyi bizonytalanság resz-

ketett ti bennetek, a szó mögött... Csak mondta, csak szó volt, de hogy szeret-e, soha meg nem tudhattátok, hisz ember volt aki mondta, s az ember azt mondja, amit akar. És ti mégis tudni akarjátok, hogy ki az ellenségetek!

Miért mondjátok, hogy fogoly és zsákmány? Mutassátok meg azt a foglyot, hadd látom én is, hogy látom-e, hogy fogoly. Semmitsem látok, csak embert. Zsákmány... tárgy ez is, örök tárgy, olyan mint a többi. Tárgy, ami túl él bennünket, mert csak mi megyünk el innen, emberek, a tárgyak itt maradnak és nem bántják egymást.

Miért nem ezt hiszitek el, még akkor is, ha hihetetlen. Hogy mind egyforma emberek vagyunk és azért vagyunk a világon, hogy egymásnak örömet szerezünk. Ha ezt hinnétek, kiülne a szivárvány az égre, akár melyik rozsföldről felszaladna a hétszínű szalag a fekete felhők közé és nem volna messzebb tőletek száz lépésnél. Ott volna, ott a hegyháton innen, a folyón túl, a hid mögött és nektek csak a hidon kellene átmennetek...

Gyertek ide, nézzétek a szivárványomat: ott kezdődik, látjátok, északon, orosz földön. Ott megértették, hogy minden emberek vagyunk és kiült a szivárvány az égre. Hét színe van, hét gyönyörű színe, vagy nem is igaz: mind színe van, amit látni akartok. Csak tudjátok látni, csak tudjátok hinni, mert hinni oly jó.

## Jegyezzen hadikölcsönt a Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaságnál!

Az intézet a VII. magyar hadikölcsönre az első félideben 754,000 korona jegyzést gyűjtött; saját tárcája részére pedig ismét 50,000 koronát jegyzett.

További jegyzéseket elfogad, a jegyzések megkönnyítésére a legelőnyösebb lombard kölcsönöket nyújtja.

**Hadikölcsön jegyzéssel hazafias kötelességet teljesítünk!**  
**fegyvereink győzelmét mozdítjuk elő!**  
**közelebb hozzuk a békét!**  
**pénzünk legjobb befektetését biztosítjuk!**

**Életbiztosításos hadikölcsön-jegyzésekhez csak pár korona befizetés kell!**  
**Jegyezzünk minél többet és minél többet!**

### A „jó” borárok.

Lapunk múlt számában hirt adtunk arról, hogy a hegyeket egy őrmester járja, ki a hadsereg részére vásárol bort. És azt írtuk, hogy az őrmester ur, csak csalo lehet, s figyelmeztettük a szőlőgazdákat, hogy ne üljenek föl.

Pedig de sokan jól tartották az őrmester urat, ki olyan „jó árat” fizet borért. Igaz, hogy foglalót nem ad, de hát a hadseregnek veszt: látszik is rajta, hisz katona, a jó ember. Le se pecsételte a hordókat, mert hát a „hadsereg megbizik a magyarokban.” Csak éppen, hogy jó áldomást ittak, jól megebédtek, megkínálták az őrmester urat minden jóval, mint a hogy magyar emberhez ez a vendégszeretet illik.

Ilyen nobilis borvevőt és jó eladást nem tartanak titokban. Egy-kettőre hire terjedt a jó vevőnek, ki pincéről-pincére járt. Seregestől mentek utána az emberek, hogy: „az enyimet is vegye meg őrmester ur.” Az őrmester urnak igen jó szive lehet, mindenkéi, aki fölkereste, megvette „a legmagasabb áron,” — „a mit a hadsereg fizethet,” 5 korona és 10 fillérért.

Lett nagy áremelkedés a borpiacon, s mindenfelé a hegyekben a „jó borárok” ábrándoztak. A kis termelők igen szilárdan megállták a meggyőződésük mellett, ha már a hadsereg annyit fizet, akkor nem kell busulni. Volt aki szörnyen bántódott, hogy hát ő milyen sok pénzt kidobott, mert hogy eladta 4 korona 40 ért. És nem röstelte a fáradságot bejött a szenzálhoz és ilykép beszélt:

— Ej' T. ur, maga szerencsétlenné tett engemet!

— Már miért tettem volna?

— Mert megvette a boromat. Megdupláznám a foglalót, engedjen ki.

A szenzál okos ember volt, ilyen jó üzletbe bele lehet menni és a paraszt boldogan ment haza, hogy eladja a borát a hadsereg emberének, ki jobb árat fizet a tapolczaiaknál.

Szerdán este tudta meg a csendőrség, hogy melyik hegyen boldogítja az embereket az őrmester ur. A bácsi hegyen végezte az nap vásárlásait, mikor *Bucics* József őrmester és *Kausz* József szakaszvezető rátalált. *Kázmér* Joachim ottani szőlőgazda lakásán aludta az igazak bor-álmát, déli 12 órakor, mikor a csendőrkéz finoman megérintette a vállát és felébresztette a kényeztetett embert.

Nem ijedt meg a csendőrtől, kiről talán álmódott is, hanem kételkedést nem tűrő hangon jelentette, hogy ő, *Keserű* Boldizsár, a 19. gy. ezredtől lett kiküldve, hogy bort vásároljon. De hát a csendőr-tudomány hamar megállapította, hogy az igazi neve *Bakos* István, közlegény. Mikor így leszedték a nagy rangot, bevallotta, hogy már június 8-án megszökött Körmenről és Várpalotára ment, a hol *Keserű* Boldizsár ottani lakostól 1800 koronát csalt ki azon a címen, hogy neki is vásárol burgonyát a hadsereg szükségletével együtt. Hosszabb ott tartzkodás után Székesfehérvárra ment, onnan került a mi vidékünkre, hol már három hete járta a hegyeket, mint borvásárló.

Tapolczán, azon ürüggyel, hogy ő a hadseregnek vásárol, szállodában lakott — hitel-

ben, korcsmákban mulatott, költelezett uri módra, jól élt — hitelben és mindenütt kisebb-nagyobb összeget pumpolt ki a pincérektől, a tulajdonosoktól, mert hogy ő „a hadseregnek vásárol.”

Összekötött kezekkel, diszkréten vékony szíjjon vezették végig a városban az őrmester urat, aki ilyen nagy örömet szerzett „jó borákkal” a hegyi lakóknak. Az emberek utána fordultak a díszes kísérettel haladóknak és mondták: ez volt az, aki segített fölajtani a borárat. Derék ember — mégis.

### Botka főszolgabíró az alkalmatlanok behívásáról.

Minden erőnket össze kell szednünk, hogy az elkövetkező időkben meg tudjuk tartani a kivívott sikereinket és ezzel biztosíthassuk határainkon belül a nyugodt életet. Készülnünk kell a tavaszra, a mikor a tengeren tőről érkező katonák ezrei törnek majd ellenünk. Nem tudni, mit hoz a jövő, lehet, hogy békét, de lehet, hogy még retentőbb harcot. Erre a harcos tavaszra készülnek, mikor minden embert a hadsereg szolgálataiba állítanak.

Ismeretes a közönségünk előtt a honvédelmi minster rendelete a népfelkelő szemléken alkalmatlanok talált egyének behívásáról. Az itthoniak összeírását a hatóságok befejezték és a névjegyzékek a főszolgabírói hivatalban vannak.

Fölkerestük járásunk tb. főszolgabíróját, a ki a behívásokra vonatkozólag a következő felvilágosítást volt szives adni:

— A honvédelmi minster ur 21.000 számú rendelete szerint, az 1868—1891 évfolyamu alkalmatlanok összeírattak és a névjegyzék előttem van. Az összeírást a körjegyzők végezték a sorozási névjegyzékek alapján és esküt kellett tenniök, hogy a jegyzékek megfelelnek a valóságnak.

— Kapott már a főszolgabíró ur rendeletet a behívásra?

— Még nem érkezett eddig. De már most kijelöljük, hogy kit hivatunk be elsősorban. Ugyanis kivételt teszünk. Először jönnek a fiatalok, csak azután, ha ezekből nem tudnánk összeállítani a kívánt létszámot, kerül a sor az idősebbekre. És figyelembe vesszük azt is, hogy kinek milyen a foglalkozása, s milyen hivatást tölt be, hasznos-e a közre, vagy csak jelentéktelen. Szóval nem érezzük hiányát, itthon.

— A rendelet értelmében nem hivatunk be a közüzemek alkalmazottai, állami és egyéb köztisztviselők, községi előljárók, vagy egyéb közszolgálatban állók, lelkészek és önálló mezőgazdák. Ezekon kívül, a lehetőség szerint, nem hívjuk be a közéletmezés, mező- és erdőgazdaság, egészségügy terén működőket, valamint a takarékpénztárak és hasonló közérdekű intézmények alkalmazottait.

— Az önálló iparosokat, kereskedőket, lehetőleg itthon hagyjuk, inkább ezek alkalmazottait hívjuk be. A lehetőség szerint az iparosoknál egy segédet meghagyunk.

Sziveskedne megmondani Főbíró ur, hogy a vincellérek, a sok közül, melyik elbírálás

alá kerülnek? ez, a mi vidékünket igen közelről érdekli.

— A járás lakossága majdnem kizárólag szőlőgazdasággal foglalkozik, sőt ez az egyetlen számottevő kereseti forrás. Nagyon súlyosan érintené a szőlőgazdákat, ha eddig a sorozásokon alkalmatlannak minősített vincelléruket, akire igen nagy szükség van, most behívási parancscsal, elszólitanák hivatásuktól. Mindenki nyugodtan szerződhet vincellért, a polgári hadi szolgáltatás ne legyen ok a tartózkodásra. A vincelléruket igazán csak a végső esetben hívjuk be.

— És indokolt esetben lehet kérvényezni a fölmentést a hadi munka alól?

— Igen, ugyan azon az uton, mint az eddigi fölmentéseket. De reméljük, hogy nem lesz szükség a behívásokra, elkövetkezik a béke nyugodt ideje.

A megnyugtató fölvilágosításhoz még azt fűzzük hozzá, hogy a behívás és a bevonulás napja között, legalább 14 nap áll majd a behívottnak rendelkezésére; és hogy mindenkit a polgári foglalkozásának megfelelő helyen és munkára fognak alkalmazni, de a hadsereg hasznára. Ez most mindenkéi előtt.

## HIREK.

**Eljegyzés.** *Berkes* Sándor járási számvevő Tapolczán, november hó 29-én eljegyezte *Acz* György tapolczai utbiztos *Irma* leányát.

**Községi gyűlés.** Tapolcza nagyközség képviselőtestülete november hó 25-én tartott gyűlésén anyakönyvvezető helyettesül *Dávid* Zoltán adóügyi jegyző jelölte.

Tapolcza község dr. *Darányi* Ignác orszgy. képviselőnkhez fordult a vízvezetési munkálatok ügyében információért. Öxeellentéje kétségesen közbenjárta ez ügyben és levelet intézett az előjárósághoz, melyhez csatolta *Farkas* Kálmán miniszteri tanácsos levelét, mely szerint a község az előmunkálatok tárgyában forduljon a Belügyminiszterium műszaki osztályához, honnan szakértőt küldenek ki, aki helyszíni tanulmányozás után a költségvetést és tervet díjtalanul elkészíti. Ő Nagyméltósága szives közbenjárását köszönettel veszi tudomásul és a továbbiakkal főjegyzőt bízzák meg.

*Koncz* József tanitónak az évi 240 korona helyipótlékot megszavazta.

*Rechnitzer* Rezsőnek a kőfejtőt a háboru tartamára, a jelenlegi feltételek mellett, bérbe adja oly kikötéssel, hogy a mész kiosztásnál első sorban a tapolczaiak szükségletét biztosítsa a permetezés idejére.

A mezőrendőri kihágások meggátlása céljából hat mezőőr felfogadását határozza, akik felelőség terhe mellett tartoznak tisztességüket betölteni.

Az adóügyi jegyzőnek négy, a végrehajtónak két köbméter tüzelőfát utalványoz.

Tudomásul veszi, hogy Zalavármegye 4019 K 66 t. térít meg tartásdíj címén.

A tüzoltók és rendőrök közül csupán *Budai* József tüzoltónak, mint legrégebbi alkalmazottnak a fizetését 150 koronára föl emeli.

A községi vadászberleti szerződést, melyet nem hagytak jóvá, megfélebbezi.

Hadikölcsön jegyzés ügyét decemberi gyűlés tárgyal tűzi ki, addig is előjáróságot megbizsa az intézkedésekkel.

Elhatározza, hogy a szegények részére ága szedhetését kérelmezi a veszprémi püspöktől.

**Beszűntetett vonatok.** A mult hét szerdájától kezdve a következő vonatok járatását szűntették be: Alsóörs—Jutas között az 6116 és 6117 számú, Alsóörs—Balatonfüred között az 1110 és az 1111 számú, Balatonszentgyörgy—Tapolcza között a 6520 és 6531 számú, Balatonszentgyörgy—Keszthely között pedig a 6513 számú személyvonatot.

**Adományok a mezitlábaskorú gyermekeknek.**  
A mult hét folyamán a mezitlábaskorú fiatalok cipőbeszerzésére adományoztak: Csöndes Józsefné 20, Makkay Gézáne 10, Keszler Zoltán 5, Nagy Róza 2 koronát. Fogadják a kegyes adakozók a segélyezendők nevében is a Rom. kath. elemi fiúiskola tantestületének köszönetét. Az eddigi gyűjtés eredménye közel 1200 korona, amelyből mintegy 30 tanuló láthat el cipővel az iskola. Minthogy még több tanuló lesz cipő nélkül, azért további adományokat köszönettel fogad az iskola tantestülete.

**Dohány.** A mostani nagy dohányszükség ellensúlyozásul — mint értesülünk — a pénzügyi kormány azt a kedvezményt akarja a jövő évben meghonosítani, hogy minden gazdaember 10 négyszögölnyi területet dohányjal beültethet, de csak a saját használatára. A szenvedélyes pipázók vigasztalódhatnak, ha a tervezet életbe lép, mert akkor a jövő évben a saját termésükből füstölhetnek.

**Detektívek utaznak a vonatokon.** A vasúti lopások megakadályozására a belügyminiszter elhatározta, hogy utazó detektívekkel kísérteti a vonatokat. Az utazó detektívek a mult hónapban már megkezdtek szolgálatukat és egyelőre a fiúmei, bécsi, brassói és zimonyi személyvonatokon utazik két-két kipróbált titkosrendőr. Ha a kísérlet beválik, a többi vonalakon is lesznek titkosrendőrök.

**A rézgálic iránt élénk érdeklődés van a szőlőgazdák körében,** mert az a hír terjedt el, hogy jövőre kevesebb hatóságai gálic lesz, s az is magasabb áru. A földművelésügyi kormány gondoskodik a gálicról, amennyire azt a körülmények engedik, de bizonyára magasabb áron, mint az eddigi volt. — A gazdák érdeklődése nem teljesen indokolatlan s aki teheti bizonyára iparkodik jó előre gondoskodni jövő évi gálicszükségletéről.

**A zalai katonák háborus karácsonyi ajándéka** javára a belügyminiszter felhívást intézett Zalavármegye alispánjához. A gyűjtést a 20-as hónapok és 48-as bakák frontjaira megkezdte a nagykanizsai Hadsegélyző, aki köszönettel veszi a jelzett célra hozzá küldendő szeretetadományokat.

**A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület** javára Hirsch Piroka gyűjtése 10 korona, amit köszönettel nyugtáz a tapolczai bizottság elnöksége.

**A villany dolgában semmi jót és biztatót nem irhatunk.** A Celldömölkről kölcsön adott keveske olajjal viágítottak a héten esténként 10 óráig, de ennek a paradicsomi állapotnak is vége lesz 4 én vagy 5 én, ha addig meg nem jön valahonnan a kiutalt cisterna. Az erélyes fellépésre ismét kiutalt egy budapesti gyárból a kereskedelmi miniszter egy tartály olajat, de hogy van-e olaja a gyárnak, azt még a miniszter sem tudja, nem hogy mi tudnánk. Valószínű, hogy sötétben maradunk. Higgyék el, nem csak olajunk nincs, hanem emberünk sincs, ki komolyan hozzá látna a város érdekében, ki tudna cselkedni, hogy ez a nagy kellemetlenség elkerülhető volna. Bizony mondom, a java az embereknek a temetőben van.

**Nem kaptunk cukrot** egész november hónapra, ami érthető keserűséget okozott életünkben. Nem volna jó, ha az ilyen keserűdelmes kiosztások állandósulnának, akár anyagihiány miatt, akár pedig egyéb okból. Mert bizony cukor nélkül csak „keserűség” van és ez „elkeseredetté” teszi az embereket, kik aztán „keserűsen” kérdezik: „mi van a cukorral.”

**A köztisztviselők menetidkedvezménye és a IV. osztály bevezetése a magyar-állam vasutain.** Az új, felemelt személytarifák nov. hó 15-én léptek életbe a Máv. és a Dv. vonalain. Minthogy a Máv. új díjszabása az állami, törvényhatósági és városi tisztviselőkre, akik eddig a fél menetjegy kedvezményt élvezték, nem tartalmaz intézkedést; a kereskedelmi miniszter a köztisztviselők féljegykedvezményét rendelti

## VII. MAGYAR HADIKÖLCSÖN.

**Adjuk oda nélkülözhető pénzünket a haza védelmére, mert e nemes és hazafias cél mellett tőkünket magas kamatozással legbiztosabban helyezjük el!**

**Alulírt pénzintézetek önzetlenül szegődnek a békét hozó hadikölcsön ügyének szolgálatába és szívesen adják meg az összes kedvezményeket mindenkinek, aki náluk hadikölcsönt jegyez.**

**Balatonmelléki Takarékpénztár.**

**Tapolczai Takarékpénztár.**

uton szabályozta. A rendelet szerint mindazok, akik eddig félmenetjegy váltására jogosító arcképes igazolvány birtokában voltak, ezentúl igazolványaik alapján személyvonaton a használni kívánt kocsiosztályban a megfelelő közvetlen olcsóbb kocsiosztályú féljeggyel, a gyorsvonat harmadik osztályában pedig személyvonatu harmadik osztályú féljeggyel utazhatnak. A miniszter ezuttal, úgy látszik, megértéssel volt a tisztviselők háborus anyagi helyzete iránt és némileg elviselhetőbbé tette számukra a 70, 90, 100 és 120 százalékkal megdrágult utazási költségeket. Egyébként a Máv. új személytariffáiban bennfoglaltatnak a negyedik kocsiosztály menetdíjait is. Ezeket a személykocsikat azonban csak a békekötés után fogja a Máv. forgalomba hozni.

**A megyei állandó választmány gyűlése.** A folyó évi december hó 10-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalása véget az állandó választmány folyó évi december hó 3-án délelőtt feltizenegy órakor a vármegyeház gyűléstermében gyűlést tart.

**Tűz a szigligeti réten.** Turbék István szigligeti molnárnak egy kazal szénája volt a szigligeti réten. Közéleiben marhat őrizett két szigligeti kis leány, akik a szalmakazalhoz közel tüzet raktak, hogy mellette melegedjenek. A közeli tüztől lángra kapott a nagy kazal széna és teljesen elégett. A kár közel háromezer korona.

**A korkoványi borban is van virtus.** Azt állítják, hogy a Badacony északi oldalán termelt borra valamikor azt mondotta egy német borvásárló hogy „Gar-kein Wein” amiből a magyar ember a *korkoványi* szót faragta, azóta neveznek a hegy e részét korkoványi-dűlőnek. A német állítását megcáfolta a mult héten történt következő eset. Móríc József badaconyomaji, Szabó Gyula kisörsi és Somogyi Lajos korkoványi lakosok az egyik pincében csendesen borozgattak, később a korkoványitól szóváltás, majd verekezés támadt köztük s Szabó Gyula régi szokás szerint a bicskához folyamodott és Mórícot többször megszurta, rajta súlyos, de nem életveszélyes sérüléseket okozván. A korkoványitól hevesvérüket a bíróságnál feljelentették.

**Répasavanyítás.** Ahány ház, annyi szokás. A répa eltevésének nagyon sokféle módját hallottuk. Most egy szaklapban a következő savanyítási módot olvastuk. A répa meghámozás és legyalulás után egy éjjel hideg vízben tartandó, azután nagy üvegekbe vagy hordókba rétegekbe rakva, minden rétegre egy kevés finom lisztet kell hinteni mindaddig, míg az edény megtelik, azután hideg vízzel feltöltendő és meleg helyen, konyhában addig kell állni hagyni, míg ize savanykás lesz. Így eláll egész újáig és kitűnő.

**Nyilvános köszönet.** A rom. kath. elemi leányiskola szegény mezitlábaskorú tanuló részére újabban cipőbeszerzésre adakozni kegyesek voltak: Redl Berta 12, Harangozó Lajosné, Makkay Gézáne, Görög Lajosné, Bogdán Györgyné, Berkes Sándor, 10—10, Blum Sámuelné 6, Vince Ferencné, 5, Róka Péterné, Bajnóci István, Saád József, Bolla Teréz 4—4, Zsófia Ferencné 3, ifj. Cser Istvánné, Ernst Sándorné, Tenke Lajos. Janzsó Károly, Menyhárt Sándorné, Ács Ferencné, Kutasi Ferencné, Nagy Károlyné, Tasler Kálmán, Körmendi Gergelyné, Polgár Péterné, Vigh Józsefné, Buday Lajosné, dr. Ruff Jenőné, Ruff Margit, Pollák Józsefné, Markó Jolán, Löwinger Gyuláné, Cuni

Istvánné, Kerkápoly, özv. Fekete Ferencné 2—2, Füstös Jánosné, Peszler Istvánné 1—1, Nyirádi Józsefné — 40 koronát. A kegyes adományokért a szegény gyermekek nevében is hálás köszönetet mond az

*Irgalmas Nővérek főnöknője.*

**A VII. hadikölcsön aláírási idejének első** ciklusa tegnap befejeződött, élénk érdeklődéssel kísértük ama nagy munkát, a melyet ez irányban a helybeli pénzintézetünk vezetősége és tisztviselő kara kifejtett és örömmel látjuk, hogy a minden tekintetben lelkiismeretes és nagy munkának meg is volt az eredménye: meghaladta az eddigi hadikölcsönöknél elért végösszegeket.

A „Tapolczai Takarékpénztár Rt.”-nél a tegnapi napig összesen: 1,147.100— korona összegű hadikölcsönt jegyeztek. Eme összegben benne foglaltatik az intézet által, saját tárcája részére, ezuttal jegyzett egyszázezer korona is, mely összeggel a Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság hadikölcsönjegyzése meghaladja a hatszázezer koronát. A kimutatott összegből 113.800 koronát Csillag Ernő nemestördemici és 60.200 koronát Fehér Sándor köveskálai körjegyző gyűjtött.

A Balatonmelléki Takarékpénztárnál a VII. hadikölcsönre tegnapig 760.000 korona n. é. jegyzés történt; ebből az intézet saját értékpapírtárcájának növelésére ismét 100.000 korona n. é. kötvényt jegyzett. Ezzel az intézet hadikölcsön jegyzése, a kincstartéjegyekkel együtt, 700.000 koronára rug.

A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár az első féldőben 754.000 koronát gyűjtött, saját tárcája részére pedig ismét 50.000 koronát jegyzett.

Bizunk benne, hogy a második aláírási időszakban, amely folyó hó 14-ig tart, a most elért eredménynek megfelelő jegyzést lesz módunkban regisztrálni. A mai naptól kezdődő második ciklusban a 6% os kötvények aláírási ára 96,32, míg az 5 1/2% os kötvényeké 91,42 lesz.

### Maximális árak.

Gabonát vásárolni csak a Haditermény átvévi bizottsága útján lehetne, de vidékünkön eladásra kerülő gabona nincs.

Sertés élősúlyban

120 kg.-ig kg.-onként . . . . . 6 K 50 f.  
150 „ „ „ „ . . . . . 6 „ 60 „  
150 kg.-on túl „ „ „ „ . . . . . 6 „ 80 „

Levágott sertés feltisztítva

100 kg.-onként legföljebb . . . . . 800 K  
100 „ nyers disznózsir 850 „  
100 „ olvasztott „ 920 „

A kereskedelmi forgalomban a zsir és hus árát az alispán állapítja meg.

Mák ára . . . . . 250 K  
Lóbab . . . . . 60 „  
Kerek répa . . . . . 60 „  
Takarmányrépa . . . . . 12 „  
Vöröshagyma . . . . . 126 „  
Korpa (az átvételi állomáson) 25 „

Burgonya már hatóságai vásárlási igazolvánnyal sem szereshető be. A nem használt igazolványok visszaadandók.

Minden haszonállat kiteletetésére lehet számítani 12 métermázsza szálás takarmányt és 6 métermázsza alomszalmát. (A takarmány átvételi, térítési árai.)

Széna lazán 30 K préselve 36 K  
Tavaszi szalma 18 „ „ 24 „  
Őszi „ 12 „ „ 18 „  
Zsupp „ „ „ 20 „  
Nád „ „ „ 14 „

métermázsánként.

A szőlőtörköly ára a határmezsgyéinkint: (hegyvidéken) 14 korona, betaposott törköly 16 K. Törkölybor készítésére felhasznált törköly ára 4 korona.

A többi cikkek árai, amelyeket nem változtatták, maradnak az eddigiek.

Zöltség érkezett a múlt héten Tapolcára, amelyet a hatóság közbejöttével, Kaszás Soma kereskedő rendelt meg és oszt szét a lakosság között. Most két waggon petrezselyem és kisebb mennyiségben sárgarépa érkezett s ezt a hatóság által megállapított áron adja ki a nevezett kereskedő. A zöltség igen szép és kilátás van, hogy még nagyobb mennyiségű sárgarépa és kelkáposzta érkezik. — Hálás köszönet a közönségről való gondoskodásért; csak úgy ne történjék azután, hogy a szabad vásárlás utján a tapolczai kofák összeveszik a zöltséget és uzsorás áron tovább adják a piacon. Talán a vásárlókat kissé szemügyre lehetne venni, csak fogyasztóknak adjanak.

**A bortermelők megadóztatása.** Lapunk múlt számában, vezércikkben foglalkoztunk az új adójavaslatokkal, köztük a bortermelők adójával, mely szerint minden 1917 évben termelt hektoliter bor után 14 korona adót kell fizetni. A bormustból a bor mennyisége úgy állapítandó meg, hogy a községi előjárásnak erre kijelölt megbízottja a termelő jelenlétében három hónaponként és pedig márczius, június, szeptember és december végén megállapítja a készletet. Ilyen esetben borseprő fehér bornál 10 százalékos, vörös bornál 8 százalékos lehet adómentes mennyiség gyanánt leszámítani. Elpárolgás és apadás czímen pedig évenként 2 perczentet lehet levonásba hozni. Ha a bormust előre nem látott esemény folytán megsemmisül, ezt 24 órán belül a községnél a termelő köteles bejelenteni. A bortermelő adó kezelésére a városok és községek kapnak megbízatást s költségeik fedezésére a beszedett adóból hektoliterenként 2 K-t kapnak a kincstártól. Az Ausztriából és Bosznia Hercegovinából, valamint a vámkülföldről behozott bormust és bor után az adót a czimzett, illetve az átvevő telephelyének községében, illetve lakásán kell elszámolni. Az 1917. évet megelőző időből eredő bortermelő adó alá nem esik. Ellenben az 1917-ben termelt bormust és bor után tekintet nélkül arra, hogy az még a termelő birtokában van-e vagy nincs, a 14 koronás adótétel lerovandó. A külföldre és az alatt Ausztria is értendő, kiszállított bormust vagy bor után a bortermelő adót nem szedik be, sőt a már lefizetett adó visszatérítését a pénzügyminiszter engedelmeheti. Egyben a miniszter felhatalmazást kér, hogy a termelők részére a bortermelő adó fizetésére vonatkozóan rendelettel megállapítandó felvétel alapján hitelt engedelmehessen. A javaslat az adó megszabása szempontjából fontos adatokat tartalmazó iratok megsemmisítését vagy megváltoztatását kihágásnak minősíti és ezt az adónak négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel, illetve 400 koronától 10,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetné. Minden egyéb cselekmény és mulasztás mint szabályellenes ténykedés 10-től 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntendő.

**Sorsolás.** Az Irgalmas Nővérek, a szegény iskolásleányok cipőbeszerzésére, szép falvédőt készítettek és sorsoltak ki, amelyet Rozsos Józsefné nyert meg. Az eddig begyűlt összegből mintegy 60 leány kap részint cipőt, részint ruhát. A segélyre szorultak nagy számára való tekintettel, adományokat még mindig köszönettel fogad a zárda főnöknője.

**Ágytoll tisztítása gőzzel, Tapolczán.** — Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Tapolczán, Bacsányi János utcában, a Marko-féle házban, ágytollnak gőzzel való tisztítását megkezdtem. Ezen tisztító módszer folytán az ágytollak nemcsak fehérebbek lesznek, hanem minden rájuk tapadt idegen anyagtól, izzadságtól, zsírtól és minden rossz szagtól megtisztulnak és a molytól megkíméltnek. — Csak rövid ideig leszek

Tapolczán. Naponta négy ágyra való tollat tisztítok, melyek reggel átvéve, este már készen, tisztán, a legnagyobb megelégedésre adatom át. A tisztítás a legolcsóbban, súly szerint számítatik.

Kiváló tisztelettel: Schönbrunn Klára.

### Nyilvános köszönet.

\*\*\*

Szlovák Ignácné urónő Badaçsonytomajról 15 koronát vett szives a szegények számára adni, melyet köszönettel nyugtáz az Ivr. Jótékony Nőegylet Elnöksége.

## NYILTTÉR.

\*\*\*

Tudatom, hogy feleségem által eszközölt vásárlásokat nem fizetem ki.

Máyer Sándor  
távirada felvigyázó.

\* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

## KÖZSÉGHÁZABÓL.

### Hirdetmény.

A községi legtöbb adót fizetők 1918. évre szóló névjegyzéke irodámban közszemlére kitéve van.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében a hetedik hadikölcsönről értekezlet fog tartatni, melyre a közönség, különösen a felmentettek és alkalmatlan népfelkelők meghivatnak. Meg lesz magyarázva, hogy pénz nélkül is lehet hadikölcsönt jegyezni életbiztosítás által.

Az előjáráság.

## Karácsonyfa

minden nagyságban, úgyszintén

cukorkák,  
sütemények,  
csokoládébombonok,  
különbféle karácsonyfadiszek  
nagy választékban kaphatók

TRKÁCS GÉZA cukrászdájában

### Eladó ingatlanok!

A diszeli határban 25 kat. hold legjobb, értékes rét és szántóföld,

urasági lakással és gazdasági épületekkel, 1000 □ öles parcellákban,

1917. december 9-én

önkéntes árverésen, Diszelben el fog adatni.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dávid Zoltán, adóügyi jegyző Tapolcza.

Kocsi Ferenc Kossuth Lajos utca 42 számú háza földdel

együtt (1600 □-öl) kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet: Kocsi Ferencné. 1—2

Zongora-, hegedü- és nemet társalgási

oktatást,

valamint fiuknak, leányoknak és felnőtteknek szakszerű, módszeres

előkészítést középiskolai magánvizsgálatokra,

elvállalom.

1—10

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Kossuth Lajos utca 28. sz.  
**házamat eladom,**

szabadkézből.

Szablik Vilmosné, Tapolcza, Kossuth Lajos utca 28. 1—3

**Tagyon hegyen lévő szőlőm szántó és erdő** hozzá, eladó.

HIRSCH LIPÓT, Tapolcza

Eladó egy kifogástalanul jó állapotban lévő, közép termetre illő

**Ferenc-József-öltöny**

és egy **Meidinger-kályha.**

Cím a kiadóhivatalban.

### Szőlőgazdak figyelmébe!

Előjegyzéseket, míg a készlet tart, előnyös áron elfogadok

## RÉZGÁLICRA

valamint a lisztharmat ellen védő

## SALOIDIN-ra.

Kaszás Soma fűszerkereskedő Tapolcza

Nagyobb mennyiségű, szép

**Riparia Portalis**

sima és gyökeres vessző, valamint

**hazai gyökeres**

vessző eladó. Bővebbet: GROSZ DEZSŐ  
a Tapolczai Takarékpénztár főkönyvelője.

3 jókarban levő

**gyerekkocsi**

új, toló és fekvő, eladó. Cím a kiadóhivatalban.

## Rézgálicra

előjegyzéseket elfogad PAUK VILMOS  
UTÓDA cég.

**Két számár eladó!**

Hol? megmondja a Kiadóhivatal.

Szentgyörgy-utca 12. szám alatti

**házamat**

üzlethelyiséggel szabadkézből eladom.

Bővebbet Özv LÖVINGER Dávidné

1—3

Tapolcza.

Csányi László utca 31 számú

**házamat**

szabad kézből eladom. 3—3

Bővebbet Csobánci utca 21 számú háznál.

AZ **1918** ÉVRE

**MIKSZÁTH-ALMANACH**  
kapható: LÖWY könyvkereskedésében

A veszprémi püspökség sümegi erdőhivatalánál nagyobb mennyiségű

**karácsonyfának való fenyő**

kerül eladásra. Venni szándékozóknek felvilágosítást ad a sümegi erdőhivatal.

Nyomatott  
**LÖWY B. könyvnyomdájában,**  
Tapolcza.